

Bundesrat wstrzymuje ustawę implementującą pakt fiskalny w RFN

Artur Ciechanowicz

9 marca minister finansów Wolfgang Schäuble skrytykował wstrzymanie przez Bundesrat przyjęcia ustawy wprowadzającej przepisy paktu fiskalnego w Niemczech. Przedstawiciele landów uzasadnili decyzję dążeniem do zwiększenia zakresu odpowiedzialności finansowej federacji (a nie landów) w przypadku naruszenia przez Niemcy limitu deficytu strukturalnego narzucanego przez pakt (0,35% PKB) oraz uzależnili zgodę od przekazania dodatkowych nakładów na infrastrukturę i edukację w krajach związkowych.

RFN ratyfikowała pakt fiskalny w zeszłym roku. Mimo to na początku marca br. izba, w której zasiadają przedstawiciele krajów związkowych RFN, zagroziła odrzuceniem ustawy implementującej szczegółowe przepisy umowy międzyrządowej, jaką jest pakt fiskalny, do prawodawstwa Niemiec. Bundesrat zażądał powołania komisji mediacyjnej złożonej z przedstawicieli Bundesratu i Bundestagu w celu znalezienia kompromisowego rozwiązania. W Niemczech każda ustawa dotycząca landów, oprócz przegłosowania w Bundestagu musi także uzyskać aprobatę Bundesratu. Obecnie większość w tej izbie mają przedstawiciele landów rządzonych przez opozycyjne SPD i Zielonych.

Komentarz

- Pakt fiskalny podpisany przez szefów rządów większości państw Unii Europejskiej w marcu 2012 roku narzuca krajom strefy euro konieczność ograniczenia deficytu budżetowego oraz stopniową redukcję długu publicznego. Jesienią ubiegłego roku przyjęcie paktu zostało przegłosowane w Bundestagu oraz Bundesracie i umowa ta została ratyfikowana przez prezydenta RFN. Obecny spór w niemieckim parlamencie toczy się o uchwalenie ustawy wprowadzającej procedury prawne przewidziane paktem. Wstępne porozumienie dotyczące przepisów tej ustawy zostało wypracowane w czerwcu 2012 roku, przed głosowaniem w obu izbach parlamentu nad paktem fiskalnym. Po styczniowych wyborach landowych w Dolnej Saksonii SPD i Zieloni uzyskali jednak przewagę w Bundesracie i zablokowali po uzyskaniu większości w tej izbie szereg ustaw przedłożonych przez rząd, w tym również tę dotyczącą implementacji przepisów paktu fiskalnego.

- Powołanie komisji mediacyjnej nie oznacza zablokowania implementacji paktu fiskalnego na poziomie europejskim. Jego przepisy obowiązują od momentu ratyfikacji przez dwanaście państw członkowskich, co nastąpiło 1 stycznia 2013 roku. Porozumienie obu izb jest jednak konieczne do pełnej implementacji przepisów paktu w Niemczech, które musi nastąpić zgodnie z art. 2 paktu do końca 2013 roku (dotyczy to wszystkich krajów strefy euro). Czas obrad komisji mediacyjnej nie jest w RFN ograniczony ustawowo, co wzmacnia pozycję negocjacyjną landów – ich zgoda jest konieczna do przyjęcia ustawy przed terminem ustalonym w umowie międzyrządowej. W przypadku niewdrożenia w tym czasie przepisów paktu Niemcom mogłoby grozić skierowanie sprawy przeciwko nim do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.
- Zablokowanie ustawy implementującej pakt fiskalny jest elementem kampanii wyborczej opozycyjnych partii przed wrześniowymi wyborami do Bundestagu i instrumentem nacisku na koalicję rządzącą i kanclerz Angelę Merkel. Choć należy się spodziewać ze strony opozycji dalszych ataków na politykę oszczędności w Europie, forsowaną przez Angelę Merkel, to jednak mało prawdopodobne jest całkowite zablokowanie wdrożenia przepisów paktu fiskalnego w Niemczech. Opozycja popiera bowiem politykę rządu ukierunkowaną na zacieśnianie integracji europejskiej.